

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İSKİ'nin verilerine göre İstanbul'da ortalama baraj doluluk oranı Ağustos 2023 ayı itibarıyla yüzde 36,21 olarak tespit edilmiştir. Bu rakam son yılların en düşük seviyesini göstermektedir. Kuraklık, hava sıcaklıkları, artan nüfus, Kanal İstanbul gibi mega projeler dikkate alınarak gelecekte su sıkıntısı yaşanmaması için İstanbul'da su varlıklarının korunması ve su sorununa etkin çözümler üretilmesinin sağlanması amacıyla Anayasa'nın 98. İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Ç. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

İstanbul'da, enerji, sanayi tesisleri, madencilik, artan nüfus, havzaların yapılaşmaya açılması, 3.köprü, Kuzey Marmara oto yolu, 3.havalimanı projeleri, mevsim normallerinin altındaki yağış oranları, iklim krizi gibi nedenlerle su varlıkları hızla tükenmekte ve kirlenmektedir. TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2022 verilerine göre, İstanbul'un nüfusu 15 milyon 907 bin 951 kişiye ulaşmıştır. Türkiye nüfusunun yaklaşık %19'u İstanbul'da yaşamaktadır. Kişi başına günlük 182 litre su tüketilmektedir. Şehrin günlük su tüketimi ortalama 2.9 Milyon m³, yıllık su tüketimi yaklaşık 1 milyar 60 milyon m³'tür. İstanbul'un içme ve kullanma suyu ihtiyacı havzalarda yağışların barajlarda toplanması ile sağlanmaktadır. 200 km uzaklıkta Düzce'de bulunan Melen havzasından toplanan sular şehre iletilmektedir. 2023 yılı başından itibaren günlük su ihtiyacının neredeyse tamamı, 352 Milyon m³ Melen ve Yeşilçay su sisteminden sağlanmaktadır. İSKİ tarafından tüketilen elektrik enerjisinin yaklaşık %75'lik kısmı, 1.159.574.811 kw/yıl içme suyu tesislerinde kullanılmaktadır. Enerji tüketimi yüksek olduğu için uzak havzalardan su temini maliyeti artırmakta bu da halka yansımaktadır.

İSKİ'nin verilerine göre İstanbul'da ortalama baraj doluluk oranı Ağustos 2023 ayı itibarıyla yüzde 36,21 olarak tespit edilmiştir. Bu rakam son yılların en düşük seviyesini göstermektedir. Bilim insanları İstanbul'un su ihtiyacını karşılayan 10 barajda doluluk oranının

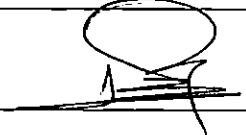
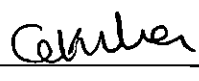
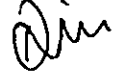
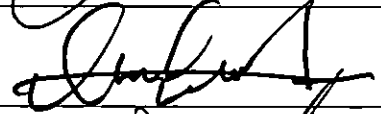
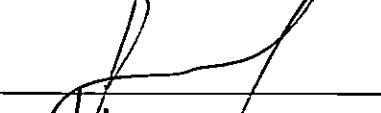
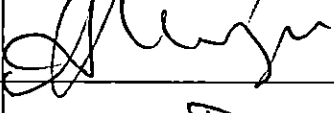
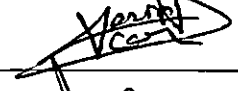
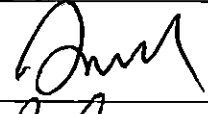
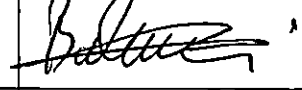
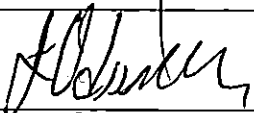
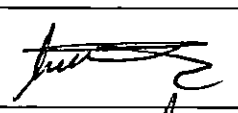
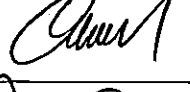
normalde yüzde 60'ların üzerinde olması gerektiğini belirtmektedir. Su Politikaları Derneği'ne göre, barajların doluluk oranının gerilemesinin en önemli sonucu, içme suyu temin maliyetinin artması ve suyun kalitesinin düşmesidir.

İstanbul'un su ihtiyacı karşılayan Kırklareli Vize ilçesi sınırlarındaki Kazandere, Pabuçdere ve İstancalar barajlarının doluluk oranının ciddi bir şekilde düşmesi ve bazı bölümlerinin kuruması sonucu bu alanlarda hayvanlar otlanmaya başlamıştır. Çiftçiler, tarımsal ürünlerini kurtarmak için yer altı sularını bilinçsiz bir şekilde kullanmakta bu da yer altı sularının tükenmesine neden olmaktadır. İstanbul'un yüzölçümünün yaklaşık olarak %50'sini oluşturan orman alanlarına bağlı olarak su üretim havzaları şehrin kuzey bölümündedir. Su kapasitesinin artırılması için İstanbul'un orman varlığının korunması gerekmektedir. İstanbul'a su temini için önemli bir yere sahip Büyükçekmece barajında geniş yüzeyi nedeniyle buharlaşma fazla olmaktadır. Kayıp-Kaçak oranının yüzde 10 seviyesine indirilmesi ve atık suların tekrar kullanılmasına dair projelerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Tüm canlıların hayatını sürdürebilmesi temiz ve yeterli varlıklarının ulaşılabilir olmasına bağlıdır. Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nin hazırladığı İstanbul Çevre Durumu Raporu 2023'de, "suya erişim hakkı için su yönetimlerinin kent içi havzaların korunmasının sağlanması, yapılaşmanın önüne geçilmesi, su toplama havzalarını genişletmesi, kent içi derelerin temizlenerek su kaynağı haline dönüştürülmesi" önerilmektedir.

Büyük Melen Projesi kapsamında İstanbul'a içme ve kullanma suyu temin etmek için Sakarya Kocaali ilçesinde Melen Çayı üzerinde yapılmakta olan Melen Barajı, DSİ Genel Müdürlüğüne 2011 yılında onaylanmış, 2012 yılında ihalesi düzenlenmiş, 2014 yılında da temeli atılmıştı. Ancak 2016 tarihinde bitirilmesi planlanan barajın gövdesinde oluşan çatlaklar su tutulmasına engel olmuştur. İstanbul'un 2040 yılına kadar su ihtiyacını karşılayacağı söylenen baraj için DSİ, 2020 yılında güçlendirme ihalesi düzenlemiş ancak güçlendirme çalışmaları ekonomik nedenlerle 2022 yılında durdurulmuştur. Şimdiye kadar Yaklaşık 8 milyar TL harcadığı tahmin edilen baraj için, 18 Mayıs 2023 tarihinde yapım ve inşaat işleri için müşavirlik (danışmanlık) hizmeti almak üzere yeni bir ihaleye çıkılmış yeterli sayıda teklifin çıkmaması nedeniyle müşavirlik ihalesi iptal edilmiştir.

Kuraklık, hava sıcaklıkları, buharlaşma, Kanal İstanbul gibi mega projelerin yanı sıra artan nüfus da dikkate alınarak gelecekte sorun yaşanmaması için İstanbul'da su varlıklarının korunması ve su sorununa etkin çözümler üretilmesinin sağlanması için Meclis araştırması açılmalıdır.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	